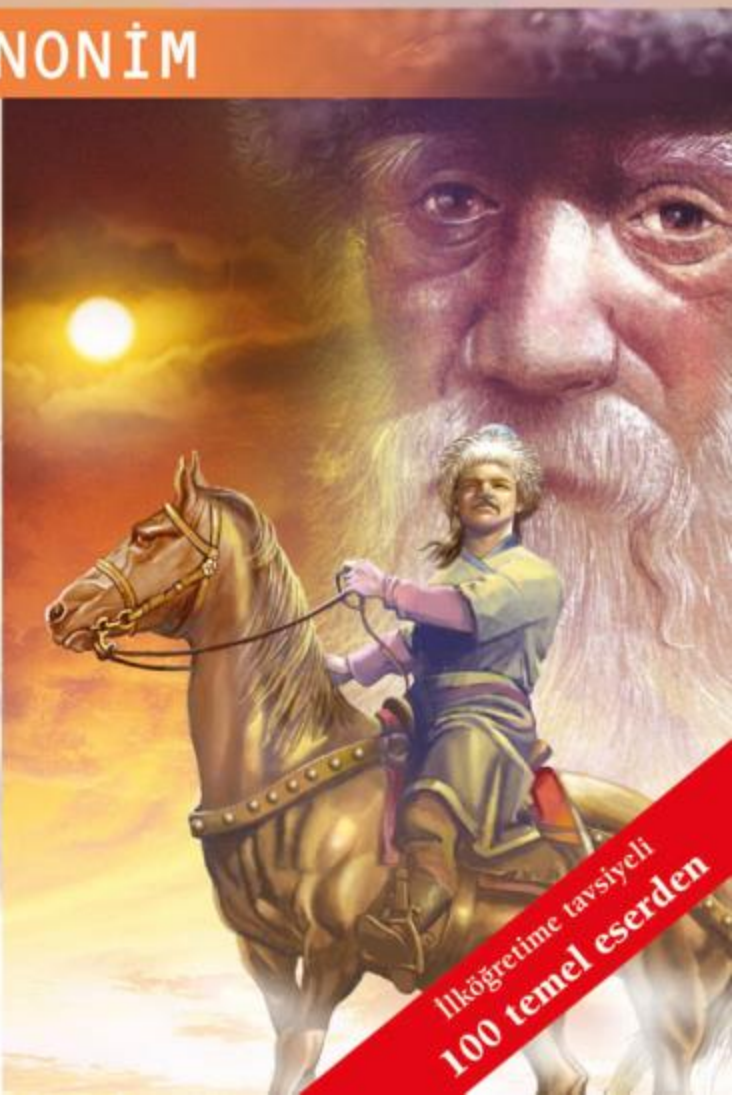

DEDE KORKUT HİKÂYESLERİ

ANONİM

DÜNYA KLASİKLERİ - 9

İlköğretime tavsiyeli
100 temel eserden

Duha Koca Ođlu Deli Dumrul

Ođuz İli'nde Duha Kocaođlu Deli Dumrul denilen bir yiğit yaşardı. Bir ırmağın üzerine kp r yaptırdı. Geenden otuz  ake, gemeyenden dve dve kırk ake alırdı.

– Benden daha yiğit, benden daha gl var mı? Varsa ıksın dvşelim, yiğitliğim her yerde duyulsun, derdi.

Bir gn kp rnn yakınındaki bir obada bir yiğit hastalanıp ld. Deli Dumrul ağlama seslerini işitti. Drt nala onların yanına gitti.

– Bre ne ağlıyorsunuz? Kp rmn yanında niye grlt yapıyorsunuz, dedi.

– Bir yiđidimiz ld, ona ađlıyoruz, dediler.

Deli Dumrul meraklandı.

– Bu yiğidinizin canını kim aldı, dedi. Obadakiler:

– Azrail aldı, dediler.

Deli Dumrul şaşırdı.

– Bre Azrail de kimdir? Nasıl alır insanın canını? Ey Kadir Allah'ım, birliğin hakkı için Azrail'i göster bana, göster ki, onunla dövüşeyim. Güzel yiğidin canını kurtarayım, dedi.

Deli Dumrul'un bu sözleri üzerine Allah Azrail'e buyurdu:

– Dumrul'un gözüne görün, benzini sarart, canını al.

Deli Dumrul, kırk yiğitle yiyip içerken, Azrail ansızın göründü. Kimse onu görmemişti. Yalnız Dumrul görüyordu. Azrail'i görür görmez, eli ayağı tutuştu. Azrail'e söyledi, görelim Hân'ım ne söyledi:

– Ne heybetli yaşlısın sen,

Kapıcılar görmedi,

Çavuşlar tanımadı,

Gören gözüm görmez,

Tutan elim tutmaz oldu.

Bre ne heybetlisin sen söyle bana

Elimden bir kaza erişecek sana.

Azrail hiddetlendi. Görelim ne söyledi:

– Bre deli,

Böbürlenip dururdun Azrail elime geçse

Öldüreceğim, yiğidi kurtaracağım derdin.

Şimdi senin canını almaya geldim,

Verir misin, yoksa benimle cenk mi edersin?

Deli Dumrul:

– Azrail sen misin? Bu güzel yiğitlerin canını sen mi alıyorsun, diye sordu.

Azrail:

– Evet, benim, dedi.

Dumrul:

– Ben seni dar yerde arıyordum. Seninle karşılaşayım da öldüreyim, diyordum. Sen benim karşıma çıktın. Şimdi seni öldüreyim, dedi.

Öz kara kılıcını, kınından sıyrıldı. Azrail güvercine dönüşüp, pencereden çıkıp gitti.

Deli Dumrul güldü.

– Görüyor musunuz, öyle korktu ki, geniş kapıyı bırakıp, dar pencereden kaçtı. Ben onu bırakır mıyım, dedi.

Bir doğanı aldı, güvercinin peşine düştü. Doğanın güvercini yakalamasını istiyordu.

Birkaç güvercin öldürdü. Eve dönüyordu ki, karşısına Azrail, Dumrul'un atına göründü. At ürktü, Dumrul'u yere düşürdü. Azrail, Dumrul'un ak göğsüne çıktı.

Dumrul:

– Bre Azrail aman,
Allah'ın birliğine yoktur güman (şüphe),
Seni böyle bilmezdim
Can aldığı duymazdım,
Yiğitliğe doymadım,
Alma canımı bağışla, dedi.

Azrail:

– Bre bana ne yalvarırsın, Allah’a yalvar, ben de emir kuluyum, dedi.

Dumrul:

– Canı veren de alan da Allah mıdır, dedi.

Azrail:

– Evet, odur, dedi.

Dumrul:

– Peki o zaman, ben Allah’a yalvarayım, dedi.

Deli Dumrul, Allah’a yalvardı:

Yücelerden yücesin,

Kimse bilmez nicesin,

Güzel Rabb’im

Niceleri seni gökte arar, yerde diler,

Oysa sen müminlerin gönlündesin

Ne olur canımı alma...

Allah Teala, Dumrul’un yalvarması üzerine, Azrail’e şöyle buyurdu:

– Madem kulum birliğimi bildi ve şükür kıldı, can yerine can bulsun. O zaman onunkini bağışlarım, dedi.

Azrail Deli Dumrul’a iletti:

– Bre Deli Dumrul. Can yerine can bulursan, canın azâd olacak, Allah’ın taktiri böyle oldu, dedi.

Dumrul:

– Ben nasıl can bulayım? Ak pürçekli anama, ak sakallı babama bir sorayım, dedi.

Dumrul, babasına geldi, olup bitenleri anlattı. Elini öptü. Can diledi. Babası Dumrul'u dinledikten sonra:

– Oğul oğul ey oğul,
Canımın parıltısı oğul,
Karşıda yatan kara dağım gerek ise
Gelsin Azrail'in yaylası olsun,
Soğuk soğuk pınarlarım gerek ise,
Gelsin Azrail'in içmesi olsun,
Tavla tavla atlarım gerek ise,
Gelsin Azrail'in yaylası olsun.
Dünya şirin, can tatlı
Canımı veremem,
Anana git,
O benden daha aziz, sevgi doludur, dedi.

Deli Dumrul üzüldü, koşa koşa anasına gitti. Annesine olup bitenleri anlattı:

– Ana ana canım ana,
Bilir misin ne oldu bana,
Azrail geldi,
Ak göğsüme çökerek
Canımı almak istedi,

Babamdan istedim can vermedi,
Senden dilerim ana.
Canından geçer misin benim için,
Yoksa:
– Oğul oğul, diye yanar mısın?
Anası söyledi, görelim neler söyledi:

– Oğul oğul ey oğul!
Dokuz ay içimde taşıdığım,
Dolu dolu ak sütümü emzirdiğim oğul.
Azgın dinli kâfire tutsak olsaydın,
Altın akçenin gücüyle seni kurtaraydım oğul,
Yaman bir yere varmışsın varamam,
Dünya şirin, can tatlı,
Veremem böyle bil.

Anasından da yüz bulamayınca, Dumrul, Azrail'e
yalvarmaya başladı:

– Bre Azrail aman,
Allah'ın birliğine yoktur güman

Azrail dedi:

– Anana gittin, canını vermedi, babana gittin, canı-
nı vermedi. Artık sana can verecek kim var, dedi.

Dumrul:

– Helalliyim, eşim var. Ondan iki oğlum var. İzin verirsen, bir de onunla konuşayım, dedi.

Deli Dumrul, eřinin yanına gitti. Görelim neler söyledi:

– Bilir misin, neler oldu,
Azrail geldi, göğsüme kondu,
Tatlı canım alır oldu,
Babamdan diledim can vermedi,
Anamdan diledim can vermedi.
Yüce dağlarım yaylağın olsun
Koç atlarım bineđin olsun,
Gönlün kimi severse
Onunla evlen
Çocuklarını öksüz bırakma...

Eři, Deli Dumrul'u şaşkınlıkla dinledi. Görelim neler söyledi:

– Göz açınca gördüğüm,
Gönül verip sevdiğim,
Koç yiğidim
Yüce dağları ne yaparım sensiz?
Onlar yayla deđil, bana mezar olsun,
Koç atına biner isem, tabutum olsun,